

Ця книга може потрапити як до рук тих, хто ніколи не був за кордоном, так і до тих, хто зараз в еміграції. І для кожного сюжет звучатиме різними мелодіями. У буквальному сенсі, бо на цих сторінках герої пишуть пісні, що реально існують. А послухати їх можна за посиланням, яке ви знайдете наприкінці книги.

Хтось побачить себе та власний досвід, хтось зацікавлено спостерігатиме за перипетіями тих, хто обрав інакший шлях.

Але еміграція — лише фон. Навіть не другорядний герой.

Натомість головним персонажем тут є кохання.

Так, звичайне, банальне, таке схоже й одночасно таке різне кохання. Цього разу між меленіалкою і зумером. Ага, моїм героям начхати на вікові стереотипи. Хай насолоджуються життям. Хоча з огляду на обставини це їм вдасться не одразу...

Я написала цю історію в Болгарії і про Болгарію, але щиро-щиро-щиро сподіваюся, що її буде цікаво читати в будь-якій країні. І чим більшої кількості людей сподобається, тим ближче я буду до своєї мети: стати письменницею бестселерів. От я меркантильна, жаж.

Також трошки важливої історико-політичної довідки. З початку повномасштабної війни Болгарія прийняла приблизно 2,5 мільйона українців. Багато хто виїхав з України ще в лютому-березні 2022 та залишився тут. Хтось повернувся назад чи переїхав ще далі, до іншої країни.

Українці відкрили багато установ та закладів на узбережжі й не тільки: школи, ресторани, хілінг-центри та фітнес-клуби. Біженцям видали документ про дозвіл на тимчасове перебування з можливістю тут жити, вчитися та працювати — *«времена закрила»*. У побуті ми скорочено називаємо цей документ *«закрила»*, що болгарською означає *«захист»*.

Багато готелів на Сонячному березі приймали українців до червня 2022 року безплатно з харчуванням включно, але їхня кількість скоротилася. У червні багато хто орендував квартиру, поїхав до інших країн або повернувся до України. Хтось оформив посвідку на постійне проживання та купив власне житло.

Я залишилася. Головний герой цього твору також. Героїня ж через три місяці повернулася до України, але у 2025 знову приїхала на сезонну роботу.

За основу взято період, коли я лише створювала видавництво. У мене були знання, досвід, амбіції, але жодної визначеності та фінансової стабільності. Я пішла на сезонну роботу в спа, збираючи та відкладаючи на власний бізнес. Але історія героїні складеться зовсім не так, як у мене.

Події відбуваються на узбережжі між містами Варна та Бург'ас. А саме: Сонячний берег (сезонний курорт), Светій Влас (елітне містечко), Несéбир (старе місто, що дихає історією: воно налічує десятки візантійських церков та стіни-укріплення, яким понад 3 тисячі років).

Я, авторка цього твору, обожнюю Болгарію і дуже вдячна цій країні за все, що вона мені дала й дає. За гарну природу, хороший клімат, екологію, низький рівень злочинності. Та можливість почуватися, як удома, у великому ком'юніті українців.

Багато автобіографічного. Локації є реальними.

Збіги імен (хоч у контексті головних героїв це майже неможливо) — випадкові.

Розділ 1. Мартін

— Аміто, суїцид — не вихід. Зробиш крок назад від краю даху, будь ласка?

Я дивився на неї через щілину у дверях і вперше тремтів від страху. Уперше з лютого 2022 року.

Мій іменний бейдж під золото відбив сонце. Я приставив два пальці до губ, імітуючи цигаркові затяжки, «накурився» і ступив уперед.

Ще під час обіду все було норм. Ми сиділи в їдальні готелю, де працювали, і весело жартували.

— Мартін? Тебе справді так звати? — запитала наша нова колега.

— Так. Мама хотіла дівчинку, — ділився я, наминаючи тушковані овочі, — і оскільки мене чекали в березні, російською «март», то й вирішили дати ім'я Марта. Вона ні в яку не хотіла компромісів, навіть коли народився син, тож у свідоцтві про народження записала мене як Мартіна. Натомість тут болгари за свого сприймають: у них це ім'я поширене.

— Як Петя серед дівчат, — усміхнувшись, закивала Дарина, що також була адміністраторкою, як і Аміта.

— Це не СРСР, коли імена адаптували й було по десять Саш у класі, — попиваючи воду з пластикового стаканчика, сказала Аміта. — Думаю, у 2010-х уже всім у паспортному було пофіг, як кого називати.

— Я 2004! — гаркнув, і Аміта розсміялася.

Багато болгар, українців, киргизів, казахів і ромів, які працювали там же на інших посадах і обідали за сусідніми столами, обернулися.

— Добре, малий, — далі підколювала вона, ламаючи третю пластикову виделку об пересушене м'ясо. Здавалося, Аміта харчувалася лише білком. — Але все ж таки в тебе серед однолітків уже було багато людей з оригінальними іменами, правда?

— А то ти не знаєш, — я відповів, а вона почервоніла.

Аміта почула мої кроки й обернулася.

Замість пасажу про суїцид, який чи то подумав, чи то прошепотів, я помахав їй рукою і сказав дещо інше, дурніше:

— Тобі сюди не можна, — і відкашлявся.

Вона повністю розвернулася до мене, і наші бейджики підморгнули один одному.

— Коли я сказав, що сюди не можна тобі, я мав на увазі себе також. Гостям, персоналу — усім заборонено. Не хотів підкреслювати, що...

— ...Що мене звільнили? До того ж за те, чого я не робила? Тоді куди мені можна? — її голос зірвався.

— Куди завгодно. Ти бачила себе? — з викликом запитав та почав описувати Аміту вголос. — Як на тобі сидить ця сорочка та спідниця-олівець? Розмір, очевидно, XS. А зріст? Щонайменше сто шістдесят п'ять, правда? І коротка об'ємна стрижка... Тобі б у моделі, а ти переживаєш, що тебе звільнили?

— Моделі? — вона склала руки на грудях. — А ці родимки? — скривилася, намагаючись чи то губами, чи то носом показати на цятки на лівій вилиці й між правим оком і носом. — Та й узагалі, що ти розумієш?

Я думав сказати про тональний крем, але промовчав. Про те, що її родимки дуже гарні та пасують їй, але вирішив, що це недоречний кринж.

Тільки підійшов ближче й теж схрестив руки на грудях, дивлячись на неї, поки вона, на голову нижча, зміряла мене своїм суворим поглядом.

Довго я не витримав. Відвернувся і почав мимоволі оглядати дах, на який потрапив уперше.

Техноблоки, антени, старі коробки від вентиляторів, ще якісь блоки. Бракувало поручнів, але парапети були широкими. Ліворуч, навскоси від моря, виблискував біло-червоними дахами готелів Святого Власа¹, який я жартома називав Влас-Вегасом — люксове болгарське курортне містечко, біля якого я жив із мамою. Зелені схили гір здавалися кислотними від сліпучого сонця. Просто перед нами сяяло яскраво-синє, наче відфотошоплене, море. Праворуч виднілися млини, маяки та коричнево-червоні дахи Старого Несебира, острова з фракійською та візантійською спадщиною.

Жити тут — розкіш.

Мої захоплені думки про узбережжя Болгарії перервав голос Аміти.

— Мене звинуватили в тому, за що передбачена кримінальна відповідальність, але за браком доказів вирішили заяву не писати й мовчки звільнити. То чому ж мені дійсно не зробити щось заборонене?

Я дивився на неї, розкривши рота. Про що вона?

— Ти відвідування цього даху називаєш чимось дійсно забороненим? — висловив здогад і сховав руки в кишені штанів. Білий верх, чорний низ — офіційний дрес-код працівників готелю.

Мій страх не притуплявся. Я не хотів знову її втратити, випустити з уваги. Але не знав, як запропонувати бачитися і надалі. А якщо вона тепер поїде назад до України? Вона ж тут лише на сезон.

Аміта заправила прядку за вухо та, хитро посміхаючись, глянула мені прямо в очі.

— Нумо приходити сюди щодня. Порушувати правила. За таке тебе не звільнять. Та й не дізнаються.

Поки я думав, як разом проводити час після її звільнення, вона вже все вирішила. Я мало не підскочив від радості. Але скорчив обличчя, наче ретельно шукав приховану пастку, і промовив:

— А ти як підійматимешся без ключ-карти?

— Сходами, — засміялася вона та відставила ногу на шпильці. — Чи ти думав, що я не на роботі теж ходжу на підборах?

Це зрозуміло, але незрозуміло було інше. Я був лише за таку ідею, але не розібрати, який сенс вона вбачає у цьому. Якби мене звільнили, звинувативши в нестачі, до якої я непричетний, то навіть поряд із тим готелем не ходив би. Тим більше навіщо їй бачитися щодня зі мною? Ще й на даху.

Хіба це не романтично?

Мабуть, вона помітила моє збентеження, тому що відвернулася і лише тоді продовжила:

— Мартіне. Ти, мабуть, пам'ятаєш, що я приїжджа. Не знаю нікого, крім тебе. А в тебе тут друзі, які кликатимуть на вечірки. Тобі є з ким проводити час після роботи... Забий, я пожартувала.

Мої очі забігали, мозок гарячково шукав заперечення. Я хотів її переконати, але не напружити. Погляд бігав сірими старими вентиляційними коробами та бетонними тумбами для антен та кондиціонерів. Деякі з них уява складала в лавку, на яку ми могли сідати, дивитися на захід сонця, і займатися... Чим?

¹ Тут і далі використовуватиметься розмовний варіант назви міста Светий Влас.

Нічим романтично-еротичним точно. Це не перша наша зустріч, і ситуація в минулому чітко дала мені зрозуміти, що я занадто малий для неї. Максимум як молодший брат.

Я відвернувся, і передзахідне сонце засліпило мене, поки намагався придумати причину бачитися з нею саме тут щодня. Але їй ніби не треба було додаткових аргументів, крім того, що вона не має кола спілкування.

Виходить, я намагався переконати себе? Чи все ж її? І в чому?

Та всі ці думки перервала геніальна ідея, заснована на нашому спільному хобі.

Я знову повернувся до неї, видихнув і заговорив, пояснюючи:

— Я хочу. Усе ок. Ти мені обіцяла показати свої нові пісні та вірші. Ми можемо бачитися і не просто ділитися творчістю, а писати щось разом. Це тримало б нас обох у творчому тонусі. Що скажеш?

Вона розвернулася і подивилася на мене поглядом на кшталт «хлопче, що з тобою не так?». Потім закивала — мабуть, власним думкам. Господи, невже я змусив її думати, що не хочу з нею бачитися без зиску та мети? Тільки не це.

— А в дні, коли я не захочу займатися піснями?

— Просто приходь спілкуватися і дивитися захід сонця, — випалив, щоб виправити таку дурну помилку.

Її обличчя розслабилося. Вона простягла руку, аби закріпити угоду.

— Deal.

Я потис її впевнено, але акуратно. Слабко — назвала б розмазнею, сильно — зробив би боляче.

Оце я заморочуюся.

— Тобі допомогти з переїздом? — я уточнив.

— Мені ще тиждень дозволяють пожити.

— А потім?

— Сподіваюся, за цей час знайду іншу роботу, де надають житло.

Розділ 2. Аміта

Я дивлюся на руки, які вкриті кров'ю, пахнуть кров'ю — і до горла підступає нудота. Мені гидко від самої себе. Батьки не навчили, як жити, і напевно чі хотіли б побачити мене зараз.

Біля раковини, де зазвичай лежить мило, розливається калюжа. Червоні краплі стікають по стінці до зливу та зникають у ньому. Я протираю лоба зворотним боком долоні, і тут бачу в дзеркалі багрянний слід під рожевою шпилькою з перлінками. Абсолютно непідхожий аксесуар для вбивства, але мені треба було прибрати волосся назад, щоб те не лізло в очі.

Я змиваю кров із рук, із чола й далі морщуся.

На стільниці в кухні-студії лежить розчленована риба, яку сьогодні вже точно не приготую. Це було поганою ідеєю. Я не вмію готувати такі страви. Апетит як рукою зняло.

Вимикаю воду, розвертаюсь і б'юся стегном об стіл. Колись я сміялася з тітоків про облаштування мікроквартир у Китаї. У відеороликах показують, як знімають балкони метр на метр — а зараз я живу в студії, де місця не набагато більше. За столом — матрац, навіть не ліжко, на якому лежить телефон.

У дев'яностих моя мама була закохана в болгарина й місцеву культуру. Його звали Дмитр. Не знаю, що сталося, але минули роки, вона вийшла заміж за мого

тата-українця. А коли народилася я, мама просто взяла й, недовго думаючи, назвала мене Димитриною. Тато ж постійно називав мене Мітею, бо хотів сина. Та ще сімейка, звісно.

У результаті виникла Аміта — мій творчий псевдонім. Я завжди мріяла мати щось спільне з естрадою. Музична школа за класом фортепіано, курси сонграйтингу та аранжувань, купа підліткових віршів, з якими я займала призові місця на конкурсах і які були дорослішими за мене... Коротше, тоді було начхати, ким саме бути в цій сфері, головне — бути там. Тільки ось мені двадцять вісім, однолітки мають сім'ї з дітьми, квартири-машини та успішний успіх в інстаграмі, а я підробляю в болгарських готелях улітку.

Я не маю постійної роботи. Точніше, вона була: репетиторство з англійської в офлайн-школі. Але у 2022 році я втратила робоче місце, проте й далі викладала деяким учням, вирішивши поступово перейти у творчість. Але залишилася без учнів, заробітку та хобі.

Тож я, познайомившись із Сонячним Берегом та узбережжям за весну 2022, маючи болгарське ім'я, вирішила приїхати сюди у 2025 на заробітки.

Екран телефону спалахнув.

Вхідний дзвінок: Мартін.

Я потерла носа ще вологими пальцями та зробила «плюх» на матрац-ліжко. На стелі ще один слід крові. Напевно, колишні мешканці вбивали комах. Хоча за травень-червень я не побачила жодного комара.

— Сьогодні все в силі? — почула я трохи зависокий як для хлопця голос. Проте йому дуже пасували пісні фальцетом.

Я підтвердила й подивилася на годинник.

— Чорт! Півтори години, а я ще навіть не їла!

Глянула на кривавий безлад, у центрі якого лежала риба на кухонному столі, і побігла швидко все відмивати, а те лускате нещастя закинула в морозилку.

Через п'ятнадцять хвилин було чисто: рибний запах вивітрився з кухні, але не з моїх рук. Я помила їх разів п'ять, надягла напівприталену жовту сукню-сарафан на ґудзиках, причесала волосся, начепила бурштинові сережки, взула кеди й вискочила зі свого тимчасового лігва.

Сподівалася, виглядало не надто ошатно. Сарафан узагалі простий, куплений на розпродажі за десять євро.

Ми зіткнулися в холі готелю, і Мартін жестом показав йти за ним до ліфта.

— Яка розкіш підійматися на п'ятнадцятий поверх не сходами, — хмикнула я. Датчик зчитав карту Мартіна, червона цифра блимнула — і ми поїхали вгору.

Він стояв обличчям до панелі з кнопками, а я розвернулася до дзеркала, розглядаючи його профіль.

Мартін був густоволосим блондином, який виглядав на двадцять п'ять, а не на свої двадцять один, із чистим, без акне, обличчям і величезними карими очима. Великий, прямий, трохи довгуватий ніс виділявся, але не псував його зовнішність, навпаки, додавав перчику. Світла сорочка, темні штани та туфлі, синя краватка — чоловіча форма адміністраторів та порт'є цього готелю — неймовірно йому личили. Я більш як місяць милувалася цією красою, і завдяки руфтоп-сесіям, як ми їх вирішили називати, продовжувала насолоджуватися. Хоч іноді він і одягав чорну худі від вітру і бруду.

Ми вийшли на дах, і вітер обвіяв нас. Мої коліна тремтіли від ледь вловного страху висоти та передчуття спільного творіння. Я з величезним трепетом ставилася до

такого, тому навіть вирішила зайняти себе приготуванням чогось складного, щоб не думати, не чекати цього вечора на даху, де я зможу писати пісні разом з іншою людиною.

Я здивувалася, коли Мартін запропонував таке. Бо для мене це романтично. І не просто романтично, а навіть... сексуально.

Я поставила сумку на блоки, де ми сиділи. Мартін дістав плед і накрив усе, переставивши мою сумку, витяг дві пляшки води й поклав рюкзак убік, показуючи мені сісти.

— Блокнот чи зошит узяв? — запитала, поглядаючи на його рюкзак.

— Кого? — засміявся він. — Я що, бумер? Я не пам'ятаю, коли ручкою востаннє писав.

Я безробітна. Могла б і сама сходити до магазину, узяти ручки та блокноти. Замість цього сподівалася, що він усе на роботі візьме.

— А як ти пишеш тексти? Куди ідеї записуєш? — розширила очі, поправляючи своє волосся, яке лізло в обличчя через вітер.

— У нотатки, звичайно, — він дістав телефон і постукав по ньому пальцями. — Ти ж знаєш. Наспівую на диктофон. Біти та аранжі пишу в Logic Pro на ноуті. Навіщо папір?

— Ну, мені подобається писати від руки, — зізналася я і поправила сарафан на колінах. — Дивитись, як текст з'являється на папері серед білих ліній. Записувати ноти, акорди. Закреслювати, брати ручки інших кольорів, підкреслювати та обводити... Так виходить подвійна творчість.

Він уважно вислухав мене, але посміхнувся і похитав головою, хватким рухом зачісуючи неслухняні локони назад.

— Зрозумів. Ти взяла блокнот?

— Ні, — я густо почервоніла від своєї непослідовності, згадавши хаос на кухні, — наступного разу візьму.

— А на телефоні щось є? Чи сьогодні знову попрацюємо над моїми нотатками?

Я схилилася до другого варіанту. Він передав мені свій телефон, і я перечитала його тексти. На третьому зрозуміла, що в мене немає жодного бажання вигадувати мелодії, і позіхнула.

Мартін відкрив мені воду та простяг.

— Ти їла? Спала?

Я кивнула та відпила. Дорогою взяла листковий пиріжок зі шпинатом у пекарні. Вуглеводи не надто допомагають, але вибору не було.

— Може, хочеш разом пописати?

— М-м-м? — протягнула, не вірячи почутому. Він запропонував те, про що я подумала? Думки читає, чи що?

— Ти один рядок, я другий. Ми наче обоє дружимо з римами, — знизав плечима Мартін, а його карі очі зупинилися на моїх губах, які ледь торкалися пляшки.

Я закрила воду та прибрала її вбік.

— Давай. Я почну?

* * *

Наступного дня все було інакше.

— Привіт, сьогодні маю скасувати. Мені поставили півтори зміни, бо ще не знайшли працівника.

Його голос звучав по-дитячому винним. Я зловтішно посміхалася. Вони так нікого не знайшли на моє місце.

Посмішка стерлася з обличчя, коли усвідомила, що також ще не знайшла нову роботу. Я проходила по три співбесіди на день, але на завтра в мене планувалося лише одне. Сподівалася, що вдале.

— Аміто? Ти там?

— Так, Мартіне. Без проблем, працюю.

— Надсилай свої чернетки, я вночі після зміни гляну. І завтра будь-що-будь з'явлюся на даху!

— Завтра в мене співбесіда.

— У наш час?

Серце відбило стукіт, який я дуже легко сплутала б з односкладовим матюком. *Наш час?* Я розуміла, що він має на увазі. Але пролунало так, що самотнє серце підплигнуло.

Він, мабуть, це зрозумів, тому відкашлявся і додав:

— О восьмій вечора? Чи не пізно для співбесіди?

— А ти переживаєш?

Він робить гучне «пф-ф-ф», і я згадала, що зумери не переживають за інших. Але я теж наполовину зумерка, хоч і старша за нього на сім років...

— Просто дивно, що в такий час...

Та ж сама самотня частина мене й далі відчувала в його голосі турботу й переживання.

— Ти маєш рацію. Але ні, співбесіда не о восьмій, — піддаючись почуттям, відповіла втішно. — Просто не знаю, як почуватимуся опісля. Залежить від результату. Вона о шостій.

— Сподіваюся, приймуть, і ти одразу прийдеш. А якщо будеш засмучена, я тебе підбадьорю, — сказав Мартін — і я закотила очі, усвідомлюючи ситуацію під кодовою назвою «френдзона». Хоча хто ще когось френдзонить...

Коли він був у ролі порт'є, я глянула на його біцепси в обтислій білій атласній сорочці з настирливими думками, чи вони її не порвуть. Його сорочку.

А потім мою.

Я затрясла головою, щоби позбутися цих думок. Ні, після того, що було в березні 2022 року, він точно не може дивитися на мене як на дівчину.

— І навіщо я знову про це згадую? — відчуваючи гарячу важкість унизу живота, прошепотіла — і зайшла в тіндер.

Я вийшла зі свого сараю і пішла від комплексу вздовж поля. Сонце все ще стояло високо, і я запитувала себе, чому за тиждень безробіття я всього раз дійшла до пляжу. Лінь? Але я ж шанувальниця піших прогулянок. Особливо коли є з ким гуляти.

Розділ 3. Мартін

У мене все попливло перед очима. Контури темних стін і тіней мутніли, розкриваючи совині крила, і напали на мене, вдаряючи. Я кричав, але німим криком. Я напружував голосові зв'язки, та чув тільки шипіння і хрип.

Я затулив вуха руками. Щільно-щільно. Заплющив очі. Переконавав, що мені все виважається. Повільно розплющив очі.

Але знову бачив її. Чітко. І розумів, що це не видіння, не сон чи галюцинація.

Коли я побачив Аміту через три роки після знайомства, дізнався, що тепер ми колеги... першою реакцією було бажання звільнитися.

Вона зайшла в хол із керівником, білошкіра, у білій футболці, бежевих шортах та темній кепці, роздивляючись готель як нове робоче місце. Її довгого волосся як не бувало. Тонкі каштанові пасма ледь закривали мочки.

Був травень, і готель відкрився лише тиждень тому.

— Аміта — наш новий адміністратор. Мартіне, проведи їй екскурсію готелем. Дарино, потім введеш у курс справ і розкажеш, як працює програма заселення.

Екскурсію? З дівчиною, яку я не хотів бачити? Та, про існування якої я хотів забути, дивилася на мене на всі очі.

Вона згадала мене. Усміхнулася, як ні в чому не було.

Нудкою солодкою материнською посмішкою, у якій я розкусив жалість.

Мене пересмикнуло.

— У нас заїзд, і я буду дуже зайнятий, — спробував відмазатися.

— Значить, швидко проведеш.

— Усе нормально, я зачекаю, коли хтось інший зможе, — помахала Аміта перед собою долонями, звертаючись до керівника.

— Ні. Тобі сказали провести екскурсію? Кинув справи й пішов! — гаркнув той і я, змушуючи себе, кивнув.

Я провів Аміту до ліфта, потім до їдальні. Червонів і ховав погляд, як хлопчик, але інакше просто не міг.

Вона намагалася заговорити зі мною, але її тон був такий вибачливий і солодкий, що мене вивертало.

— Я тебе пам'ятаю. А ти мене?

Я ігнорував.

— Напевно, ні. Але неважливо. Ти зараз деś вчишся? Вступив до болгарського вишу? Я Аміта, ми...

— Обід із дванадцятої до другої. Вечеря із сьомої до дев'ятої. З рештою розберешся, — відповів, різко обірвавши її спроби поговорити — і розвернувся, щоби піти назад на рецепцію.

— Мартіне! — гукнула, через що я мимоволі озирнувся.

Вона опустила погляд і охопила одну долоню іншою перед собою, стискаючи пальці.

— Я не хочу, щоб між нами була незручність, якщо ми працюватимемо разом. Почнімо все із чистого аркуша?

— Що «все»? — випалив, здивувавшись.

А тоді побачив, що вона почервоніла.

— Просто... Спілкуймося нормально, гаразд?

Я замислився. Чи аж настільки мене хвилював момент трирічної давнини? І якщо навіть так — хотів би я це демонструвати?

Ні. Покажу, що все відпустив. Я і справді відпустив.

— Вступаю цього року на медійні технології та мастеринг у Бурґас, — кинув, намагаючись надати байдужої інтонації, і пішов. Того дня я викував пачку цигарок.

Вона покликала мене на обід. На вечерю також. Аміта постійно шукала можливість поспілкуватись — мені так здавалося.

І наступного дня я не витримав: наприкінці робочого дня, коли ніхто не бачив, підійшов до неї за стійку, схилився над вухом і прошепотів:

— Досить гратися, га?

— Що? — сіпнулася Аміта та зробила крок убік від мене. Вона поправила зачіску та насупилася, встромивши очі в програму заселення на моніторі.

— Ти не зобов'язана зі мною спілкуватися. Ще й таким тоном, наче перепрошуєш. Від цього нудить узагалі.

— Але я хотіла... Я хотіла просто нормально спілкуватись, як колеги.

— Давай, — погодився, відчуваючи, що напруга всередині мене спадає. — Але це не означає, що треба бігати за мною.

— Я бігаю за тобою?

Аміта підняла голову, глянувши в очі, вся червона від гніву.

— Мартіне, ти охрінів. Вибачний тон? Бігати за тобою? Ти, напевно, не розрізняєш флірт та доброзичливість.

— Я не називав це флі...

Вона відмахнулася від мене, як від мухи. Зняла бейджик і поклала в шухляду. Грюкнула, закриваючи, і вийшла з-за стійки.

Я відчував морозець у грудях, який набув форми та скрутився клубком. Поповз до живота й утворив спазм.

Мабуть, я перегнув. І після цього знову викурих цілу пачку цигарок.

Наступного робочого дня вона майже не розмовляла зі мною і більше не кликала до їдальні. Я покликав її на обід, але вона відмовила.

«Неважливо взагалі», — думав, виймаючи валізи з машини з голландськими номерами та ставлячи їх на землю перед готелем. «Буду продовжувати — скаже, що нав'язуюсь, і тепер це я за нею бігаю. Пофіг на неї».

Коли я заніс речі клієнтів і спустився до рецепції, Дарина сказала:

— Ми завтра йдемо в караоке. Усім колективом. Наказ керівника, не обговорюється.

— У сенсі «не обговорюється»? Це не мої робочі години.

— Він штрафане, якщо не підеш.

— Я подам на нього скаргу до міністерства праці.

Дарина закотила очі.

— Ти ж любиш співати! Не викаблучуйся і приходь.

* * *

Коли я згадую про це, мурашки біжать шкірою. Я відчуваю сором, страх, буквально чую запах власного поту, і в голові починає паморочитися.

Я шкодую. Шкодую про те, що не поводився інакше.

Коли Аміта з'явилася в березні 2022 року в готелі для біженців, я не сприйняв її серйозно. Не мій типаж. «Мілфа, яка полює на малоліток» — так її називали.

Я не розумів, що вона знайшла в Доброславі. Вона світилася з моменту, як кинула на нього оком. Майже випхала мене з-за столу, де я з Добриком рубився в пінг-понг. Я невдоволено передав їй ракетки й пішов.

Усе було написано на її обличчі. Коли Доброслав гальмував і поводився по-дитячому. Коли не розумів її флірту. Коли почав розуміти й сам фліртував у відповідь. Коли почав закидати її ноги собі на коліна на тому дивані біля другого столу для пінг-понгу в ігровій. Коли вона ворожила нам на картах на всіх підряд.

— Поворожи, коли закінчиться війна.

— Не можу. Можу тільки на кохання, — хитала вона головою. — І одразу на чотирьох.

— На чотирьох? — здивувалися ми.

Поряд з ігровою стояли обідні столи, і ми вечорами, коли не грали в пінг-понг, могли там зависати за настільними й мобільними іграми. Там ми й сиділи, коли вона тасувала карти.

— Так. А що, тут мало дівчат? Піковою дамою загадаєш незнайомку. І нас троє. Можеш на мене поворожити.

— Навіщо мені на тебе ворожити, — я пирхнув і покосився на Добрика.

— Для кількості, — знизала плечима Аміта.

І вона сприйняла мою мовчанку за згоду.

— Десятки. Прикольно, — завершивши розклад, сказала Аміта.

— Що це означає?

— Що в нас усе закінчиться твоєю симпатією до мене.

— Маячня, — буркнув я. — Усе одно в це не вірю.

Я пам'ятаю, як Аміта з Добриком постійно ходили нібито за напоями, і якось вона повернулася щасливою, а він збентеженим. Не знаю, цілувалися вони там, чи що, але крига скресла. Я дивився на неї, не розуміючи.

«Навіщо тобі сімнадцятирічний недосвідчений пацан? Що ти від нього хочеш? Задоволення потреб? Чи світлого й чистого кохання? Ти ж налякаєш його перспективою що стосунків, що сексу. Добрик хороший, але йому зараз не до дівчат у жодному сенсі. Він, відверто кажучи, не доріс».

Вона вловила моє нерозуміння. Інакше як би я міг пояснити, що вона буквально послала мене поглядом? І тим, як зморщила носа.

Я довго називав цікавістю те, як стежив за її діями, поки не усвідомив, що за тим стояли ревності.

Це сталося наприкінці березня. Перше потепління. Вихід у магазин за алкоголем. Як вона спритно та прямо попросила Доброслава купити їй сидр. Бо, мабуть, звикла, що пригощають чоловіки. І чхати вона хотіла, якого ті віку.

Доброслав, правда, відригнув відмову, і я взяв купівлю сидру на себе. Я помітив подяку в її очах. Усміхнувся. А потім напружився, коли побачив, що вона всміхається вже не мені, а Добрику.

«Так я ж купив сидр!» — проскочило в мене в голові. Та я одразу відігнав цю думку. Дівчина нічого не винна хлопцеві за те, що той її пригощає або щось купує. Це бумерська маячня. Аміта — подруга. Я можу дозволити собі пригостити подругу. У кого б вона не закохалася.

Вона йшла з гітарою в зеленому чохлі на спині й скаржилася, що під час ходьби та її ляскає. Пацани відпускали дурні жарти на цю тему.

Ми прийшли на пляж та сіли на пісок. Вік — у мудрості: Аміта сиділа на чохлі від гітари. Там вміщалося двоє, тож вона жестом запросила Доброслава розділити «сидіння».

Ми відкрили напої. Хтось пиво, хтось сидр, хтось слабоалкоголку. Аміта заграла та заспівала. Грала вона посередньо, а от співала дуже непогано. Майже все співали ми вдвох, але це нас не зблизило.

Проте зближало їх. Аміта, коли не грала, клала руку на коліна Доброславу. Той робив жести у відповідь. Брав за руку. Вони всміхнено перешіптувалися — можливо, про дурниці, а, можливо, обмінювалися компліментами.

Темне, холодне море шуміло; вітер ревів.

— Алкоголь, спів, холодне повітря — хлопці, не захворійте! — дбайливо говорила Аміта. — Як повернемося, обов'язково вип'ємо чаю чи какао.

Вона піклувалася, як старша, а хмеліла, як наймолодша з нас. Вона дедалі частіше торкалася Доброслава й менше співала.

Я розважався інакше. Пив, кутив, співав, захоплювався нашим співом в унісон, жартував, реготав із жартів інших, дивився на місяць, який був єдиним ліхтарем у сезонному містечку не в сезон. І...

— Усе, по хатах, — сказав хтось, і ми почали збиратися.

Назад Доброслав і Аміта йшли за ручку. Мої вилиці заходили ходором.

«Це просто вечір, пісні та пиво. Вона не цікава мені, й це чарівно», — пояснив собі — і записав ці рядки, побачивши в них риму.

Ми зайшли в ігрову та Аміта заговорила про те, щоби піти перевдягтися.

— Занесу пальто та гітару. Допоможеш? — запитала вона в Доброслава.

— Занести гітару? — несподівано грайливо перепитав він. — Допоможу. Ходімо заносити гітару.

— Ходімо заносити гітару, — з хмільним та задоволеним поглядом повторила Аміта й вони пішли до ліфта.

— Шю не виверни, — сказав один із пацанів, коли я проводив їх поглядом.

Вони не повернулися за хвилину. За п'ять хвилин. Десять. П'ятнадцять.

Настала моя черга грати в пінг-понг. Точніше, я ініціював гру, хоча ніхто не хотів. Я змушував інших грати зі мною, щоб не дивитися на годинник.

Він не міг піти спати до себе, бо жив не в цьому корпусі, а в сусідньому. І шлях туди проходив повз нас. Отже, він усе ще був у неї.

Я зіграв дві партії, а їх усе ще не було.

— Що, Доброславу перепадає там сьогодні? — озвучив мої думки суперник — і я вдарив по м'ячику так, що опонент пригнувся, аби м'яч відскочив від стінки, а не його голови, й повернувся на стіл.

Усі ахнули від такої амплітуди — але й тему закрили.

Я глянув у коридор, але побачив лише своє відображення в скляній стіні. Обличчя кольору вишні. Відчув піт на шиї, який уже давно стікав, але був проігнорований.

— Ти чому червоний такий, Мартіне? — запитали мене. — Перепив?

— Я все.

Супротивник подивився на телефон і відклав ракетки.

— Уже дванадцята ночі. Досить грати, — підтакнув він.

Котра година?! Їх не було більше ніж годину?

І тут двері ліфта роз'їхалися.

* * *

Задуха в темному коридорі тринадцятого поверху настала раптово.

Я притулювся до стіни й думав, що почну по ній сповзати. Датчики світла вважали мене нерухомим чи неіснуючим.

Звук ліфта, що відчинився, змусив мене здригнутися. Звідти вийшли. Світло в коридорі ввімкнулося. Я випростався, побіг до нього, кивнув гостям і натиснув на кнопку, щоб спуститися вниз.

Двері зачинилися, а мої груди продовжували рухатися вгору-вниз.

Я почав усвідомлювати, що щойно сталося.

— Зайдіть до мене ввечері. О восьмій, — сказала вона із теплою усмішкою тоном, що не терпів заперечень. І зачинила двері до номера.

Харасменту в мене ще на жодній роботі не було, і ось воно.

Я знаю, що називаю харасментом, і я не перебільшував. П'ятдесятирічна землячка, яка замовила номер люкс, наполягала, щоб саме я приніс її багаж — читай провів її — до дверей. Підступала до мене в ліфті так, що мені довелося втиснутись у двері. Її парфуми вдарили в ніс нотами зимного океану, а погляд, який був сліпим до

відмов, спускався від моїх очей до шиї та грудей. Я вперше пошкодував, що робочий одяг такий обтягувальний. Сорочка зовсім не приховувала м'язи.

Коли двері відчинилися, я мало не випав.

Я не називав свого імені, адже бейджики персоналу говорять за нас.

— Мартіне, ти такий сором'язливий, — у ліфті вона перевзулася й перейшла на «ти». — Хіба тобі хочеться тут працювати? Хіба тобі взагалі хочеться *працювати*?

Я похитав головою, згадуючи, що відбулося кілька хвилин тому, і ліфт почав рух. Там, на сріблястій стійці рецепції, адміністраторка нервово поклатла трубку стаціонарного телефону й жестом підібрала мене.

— Мартіне, тобі треба буде підійнятися до клієнтки в номер. О восьмій.

— Навіщо?

— У неї довідка про якусь хворобу м'язів. Їй треба допомогти розкласти речі. За додаткову плату, звісно.

— Нехай це зробить покоївка й зараз, а не після робочого дня.

— Вона хоче тебе.

— Я знаю.

Дарина закусила губи та стиснула покладену трубку телефону.

— Для нас обох це вперше, я так розумію, — видихнув я. — Ти ні в чому не винна. Напишімо директору.

— Давай не чіпатимемо директора через...

— Дрібниці? Це дрібниці по-твоєму?

— Я не це хотіла сказати, — у Дарини на очах з'явилися сльози.

Я хотів трохи пом'якшити ситуацію, бо це єдина нормальна адмінка, яка залишилася після звільнення Аміті. Другі дві були мегерами, одна з яких підставила її. Погань ще та...

— Дарино, подзвони директору. Я не піду. Я подам позов за домагання на робочому місці, — додав я.

Дарина похитала головою та знову приклала трубку до вуха. Я напружено спостерігав за її мімікою під час розмови.

Нервові тремтіння брів не припинялося. Я глитнув.

Дарина поклатла слухавку.

— Сказав, щоб зайшов. Як щось станеться — тоді думатиме, що робити. Мовляв, ти панікер.

Я стиснув руки в кулаки та рвонув із місця. Побіг на дах сходами. Піт рікою стікав по хребту. Сорочка липла до спини.

— Отже, я панікер, — видихав я, переступаючи через дві сходинки одночасно й хапаючись за поручні, як за весла в човні під час шторму. — Отже, треба зафіксувати домагання. Отже, начхати, що моя зміна о восьмій закінчується. Тоді й мені начхати. Не піду нікуди. Це не входить до моїх обов'язків. Хай звільняє.

Я зупинився вже перед дверима на дах, сперся руками на стегна трохи вище колін і голосно запихкав, намагаючись віддихатися.

— Тобі байдуже на персонал. Хоча це було зрозуміло ще тоді, — я відчинив двері, — коли ти, мерзото, звільнив Аміту.

Ім'я вимовив просто їй у вічі й мало не підскочив від несподіванки. Вона стояла зовсім близько й озирнулася, почувши мене.

Її губи трохи розкрилися, а брови то супилися, то розслаблялися. Наче її збентежило, що я говорив про неї — у голос, сам собі — але водночас і... порадувало? Потішило?

— Ти про мене?

— Ти чому так рано? — я вирішив перевести тему й машинально почав гладити мокру сорочку на спині тильною стороною долоні.

Аміта кивнула та пройшла до виступу, на якому ми сиділи. Вона несла в руці улюблену сумку, але була в босоніжках на танкетці та сірій сукні. У тканинах я не розуміюся, але ця виглядала врочисто.

Ми сіли поруч, як на лавці, і переводили подих, дивлячись на море, яке потроху ховалося за горизонтом. Сонце пекло в спину, вітер обвівав, і я молився, щоб не смердіти, як спітнілий безхатко, після свого нервового сходового воркауту.

— Ти чого так біг сюди?

— Ми так і будемо запитанням на запитання відповідати? — уточнив я, відвертаючись.

— З нас двох ти одесит. Так що, мабуть, так, — хмикнула вона.

Розмова не клеїлася. Мене бентежила ситуація із літньою жінкою. Аміту, певно, теж щось мучило.

Я стиснув вказівний і середній пальці біля губ і почав курити уявні сигарети.

— Що ти робиш?

— Нічого.

— Я ж не вперше бачу. Просто цікаво. Не хочеш — не кажи.

Я видихнув уявний дим і знову трохи розвернувся до неї.

— Це кринж?

— Ні, — усміхнулася вона. — Тебе це заспокоює, судячи з усього. І не заважає нікому. Краще, ніж реальні сигарки. Ненавиджу їх.

Я знав.

— Я так кидаю курити, — нарешті зізнався і пригладив свої штани. — Якщо куріння, якимось чином, допомагає мені від стресу, то треба зрозуміти механізм та повторювати його. Тому я так обманюю мозок.

Я кинув палити після вимушеного походу в караоке. Тому що минуло три роки з найстрашнішої події в моєму житті, після якої я підсів на сигарки. І тому, що... Аміта не переносила диму цигарок.

— Круто, — із захопленням відповіла вона. — Виходить?

— Наче так.

— Куріння заспокоює, бо має певну послідовність вдихів і видихів.

— Десь вичитав?

— Ні. Сам додумався, — почервонів я. — Але мені допомагає. Я вдихаю і видихаю, пальці тримають уявну сигарету. І не хочеться зірватися.

— Це ти молодець, — тепло сказала вона, і я захотів тут же згорнутися клубочком, як кошеня, замуркотіти й підставити бік, щоб мене погладили.

Що? Це її похвала так впливає на мене? Жесть.

— Правда молодець, — додала вона й подивилася просто у вічі. — Я захоплююсь людьми, які самостійно відмовляються від своїх шкідливих звичок. Які самі мотивуються, а не чекають, коли їх змусять кинути.

Я почав танути ще дужче, але потім вловив гірку нотку в її голосі.

— Ти з кимось сварилася чи розійшлася через те, що той куриш?

Вона відвела погляд і кивнула.

Він що, дебіл? Заради такої дівчини не міг покинути? Серйозно?

Думки, мабуть, рухомим рядком відбилися на моєму чолі, і Аміта уточнила:

— Це кринж?

— Твоя позиція? Навпаки. Добре, що ти знаєш, чого хочеш. Це той парубок кринж. Він тебе не вартий.

Я почував шию, думаючи про те, що вже значно кращий за її колишнього. Якщо кинув палити ще до початку стосунків із нею.

Хоча в нас і не йшло до стосунків. Про що це я...

— А який же чоловік вартий мене? — раптом запитала Аміта, не перетинаючись зі мною поглядом.

Її очі пестили море, а я хотів, щоб мене. Її довгі тонесенькі пальці стискали на колінах сумку з принтом фортепіанних кнопок. Світло-сіра сукня трохи підскочила до рівня, де лежала сумка, короткими рукавами бавився вітер. Шкода, що не я.

Раптом я напружився, пережовуючи її питання, і зубами спіткнувся об слово «чоловік». Знову її вічний натяк на те, що я малюк. У найкращому разі — хлопець. Але чоловіка вона в мені не бачить.

— Давай потім про твоїх мужиків, — недбало кинув я. — Як співбесіда?

— Ніяк, — відповіла вона тоном, який не передбачав продовження. — А в тебе як на роботі?

— Теж ніяк, — відповів я в унісон і сховав руки в кишені.

Відмовили? Чи не відбулося? Але допитувати не став.

Я не був готовий до того, що вона прийде раніше. Я і сам не збирався. І тепер шкодував, що не міг нічим пригостити, хоч би батончиком.

Вона відкрила сумку й дістала звідти два протеїнових муси та простягла один мені. Я кивнув і подякував.

— А в тебе що? — запитала вона, відкриваючи кришечку й поглядаючи на мене.

— Харасмент, — випалив я перед тим, як узагалі встиг подумати.

Вона підскочила. Саме підскочила з місця і стала так, що закрила краєвид.

— Чого? Кого? Ти як? Усе гаразд?

Я почервонів. Мене ніхто не чіпав, у штани не ліз. Не треба було так різко вводити її в курс справи. Аміта — борчиня за справедливість. Он як кісточки її пальців побіліли на ручці сумки, а маленькі очі розширилися, готові вистрибнути з орбіт. Якби назвав номер кімнати, вона б пішла тій бабі морду бити.

Я закрив кришечкою мус і долонею поплескав поруч із собою, запрошуючи сісти. Тихо та повільно розповів, що сталося.

Її реакція виявилася несподіваною.

— То йди. Без двох хвилин вісім, — вона кивнула на циферблат свого сріблястого годинника із зеленим фоном. — Ще встигнеш отримати куш.

— Якщо в неї є гроші, це не означає, що вона може купити людей! І взагалі вона стара!

— А, ну так, — хрипко сказала Аміта, — ти ж не любиш старших жінок.

Якби я її не знав, то сприйняв би це за натяк. Сто відсотків. Тисяча відсотків! Але її фраза очевидно була стьобом. Рофлом, як кажуть міленіали. Суто щоби підколоти, як кажуть бумери, молодшого «братика».

І я поставив максимально тупе питання.

— А хіба *ти* любиш старших чоловіків?

Розділ 4. Аміта

Те, що мало з'явитися в просторі, у повітрі, жахало мене. Я раптом відчула себе в абсолютній небезпеці. У темі кромішній — але не на даху, а в підвалі. Сирому та

смердючому, самотньою та безсилою. Голою і зв'язаною. Я хотіла, щоб мене знайшли — але до тремтіння противилася думці, що мене побачать у такому стані.

Саме так я відчувала себе, коли здавалося, що мною от-от знехтують.

Я струснула головою і виринула зі своїх страхів, поки вони не затягли мене мертвою хвилиною.

Так, жарт про «не любиш старших» був максимально недоречним. Добре, що він не почув жаль у моєму голосі, коли я казала про старших жінок. Та й навіщо? Дурепа. Стидовисько. Якби він вирішив, що я підкочую, висміяв би мене так, що захотілося б стрибнути з даху.

І як цікаво з'їхав із теми! «Чи люблю я старших чоловіків»? Хотів почути про мої стосунки — отримуй!

— Я не була на співбесіді, — зізналася, глибоко всередині душі бажаючи поставити крапку. Мовляв, мій жарт не був натяком. — Я ходила на побачення.

Бо мені зателефонували та сказали, що знайшли людину на посаду, яка мене цікавила. Зустріч із хлопцем із тіндера я спершу призначила на шосту тридцять, але перенесла на пів години раніше.

Його очі розширилися, а губи стиснулися. Не знаю, чи помітив він, як уважно я стежила за його реакцією, але він не відвернувся. Коли його обличчя знову повернулося до мене, Мартін підняв брову та склав руки на грудях.

— Хезе, що сказати. І як побачення?

Я поправила сукню.

Чоловіки... невже він не помітив, що я в сукні для побачень?

— А ти не помітив, що я в парадній сукні? — хмикнула, усе ще ухиляючись від відповіді на питання про роботу. У мене залишилося лише дві опції на завтра. І все.

— Помітив, — раптом почервонів він і замовк.

— І не спитав нічого? Вирішив, що я так для тебе причепурилася?

Я відвернулася і закусила губу. Потім кинула на нього погляд — і його обличчя мені здалося розчарованим. Але лише на секунду. Це все мої домисли. До-мис-ли!

— Може, ти хотіла фотосесію на даху. Ми вже тиждень тут бачимось, а ти жодного разу не сфотографувалася, — відповів він, і мені захотілося стукнути його по голові.

А потім себе.

— І взагалі ти ж дівчина. Можеш одягатися для себе, а не для когось. І для друзів причепуритися теж не проблема. Але сьогодні ти просто найкпро пікмі, — усміхнувся він і ледве стримався, щоб не розсміятися.

Розсміялася я. Спочатку мені стало страшенно комфортно від його слів. Ось за що я поважаю молодше покоління: за здоровий фемінізм у голові. У них це в заводських налаштуваннях: дівчина фарбується і одягається для себе, подруг, настрою. Не обов'язково для чоловіків. Як би самій собі це вбити в голову й не ставити його в дурне становище своїми загонами?

І я розповіла йому про побачення.

Ми зустрілися з Ніколасом у пляжному барі, і він сміливо рушив до мішечків на піску. Я прийшла в босоніжках і не хотіла їх знімати чи збирати пісок у них, тому звернула його увагу на своє взуття.

— У чому проблема? Потім помиєш ноги, — сказав він.

— Де? У морі? Чи в келиху з коктейлем?

— Ну гаразд... де тоді сядемо? — невдоволено відповів Ніколас.

Так, момент неприємний, але я вирішила: недостатньо, щоб відправити його й піти додому. Він не зобов'язаний був брати мене на руки й носити туди-сюди. Але можна було запитати, де я хочу сидіти. Перед тим як він мовчки обрав столик.

Розмова не клеїлася. Листування наче було цікавим, а під час зустрічі теми ніби закінчилися. Він не любив музику (узагалі!), не читав книжок, ходив до пляжних барів пити пиво й дивитися футбол на великому екрані. Я розуміла: англієць, але серйозно?

Він говорив про футбол. Я пропонувала інші теми, пояснюючи, що не дивлюся і не цікавлюся. Але його роздуми однаково перебігали між пивом, футболом і політикою. І про те, що станеться з Європою через десять років після того, як вони, британці, вийшли з ЄС.

Коли принесли рахунок, і я спитала, скільки з мене, він дістав калькулятор. І почав, конвертуючи валюту, усе рахувати до пенні. Або до стотинки².

— Серйозно? Кринж, — бурмотів Мартін під час моєї розповіді.

Я замовкла та знову взялася за протейновий мус, а Мартін сидів поруч і хитав головою.

— Чесно, Аміто, — поправляючи неслухняне через подих вітру світле волосся, тихо, але впевнено, промовив Мартін, — я радий, що побачення не склалося. Я радий, що він одразу показав себе, яким він є. Не витрачав твій час і не прикидався. Бо ти варта кращого.

Я відмовлялася вірити в те, що почула, — особливо вже вдруге — так, як хоче вірити моє спрагле до любові серце. І я, звісно, зіпсувала момент (який узагалі не момент, камон! Тут лише я і мої домисли):

— Яка красива промова. Я так розумію, якщо тебе звільнять після відмови піти в кімнату до бабці, наступний пункт призначення — акторські проби?

Мартін здивовано підняв брови й кілька секунд дивився на мене. Він ніби засуджував мене поглядом. Так дивляться батьки на дітей, які замість того, щоб освоїти професію юриста чи лікаря, ідуть у творчість.

Я крекочу й ковтаю слину. Що це було?

— А що зі співбесідою? Навіщо збрехала? — тихіше спитав Мартін, уже не дивлячись на мене.

— Не склалося, — коротко відповіла й про себе подякувала, що він зазвичай не продовжує незручні розмови.

— Добре, повернімося до сонграйтингу, — запропонувала я.

Але спочатку відійшла мовчки постояти на самоті біля краю даху, надихаючись краєвидом та налаштовуючись на хвилю творчості.

Ми занурилися в пісні Мартіна: він коментував, я сперечалася, пропонувала правки, погоджувався, пропонувала варіанти. Потім він почав записувати в телефон наші компроміси.

— Твої тексти виглядають дуже зрілими. Ніби їх писав мій старший брат, — прослизнуло в мене, коли я водила пальцями по екрану, на якому була відкрита одна з його нотаток.

Він здивовано почухав голову та відповів:

— Зате бити молодіжні.

Забирав у мене телефон і увімкнув один. Було таке відчуття, що мій коментар його напружив або навіть зачепив, і виглядало, що він ніяк не хотів коментувати «зрілість» своїх віршів. Цікаво, чому?

² Стотинка — монета вартістю однієї сотої лева — грошової одиниці Болгарії.

Біт, який залунав, виявився досить складним: з різними переходами, згасаннями — і я не могла зрозуміти, якою була його швидкість.

— Це очевидно не стандартні сто двадцять BPM темпу, — згадала я інтерфейс програми Logic Pro.

Він усміхнувся широко та грайливо.

— Ти й таке помічаєш? Прикольно! Загалом виставляю вісімдесят і додаю швидкі хай-хети³.

— О, розумію. Коли я навчалася, багато хто обурювався, що в аранжуванні мають бути винятково живі інструменти, — я потяглася на сидінні, випрямляючи спину.

— Навіщо, коли бібліотека величезна, інструментів море й ти завжди можеш завантажити собі додаткові кіти⁴? — знизав плечима Мартін.

Я закивала і знову ввімкнула біт, щоби переслухати та уявити настрій майбутнього треку.

— А скільки йому? — раптом поцікавився Мартін.

— Кому?

— Ніколасу. З яким ти була на побаченні.

— Мабуть, між двадцяти дев'ятьма та тридцятьма. Однолітка.

— Жесть. Я із шістнадцяти років плачу на побаченнях. Якщо сильно не наполягають на зворотному, звісно. Даю дівчині можливість заплатити за себе, тільки щоб уникнути скандалу. А тут — дорослий мужик!

Я розсміялася.

— Я теж колись думала, що тридцять років — це дорослий мужик. А зараз бачу в них дітей та й годі, — зітхнула я.

Захотілося додати, що вік людини не залежить від цифр. Що і в тридцять, і в сорок є діти, а бувають і дорослі в п'ятнадцять чи двадцять. Але мені це здалося несерйозним виправданням... і ще одним нікчемним натяком.

Я для нього застара. Він сам так казав.

Він так казав із березня 2022 року.

І спогади непрошеними гостями ввалилися у квартиру моїх думок.

Я замружила очі проти болгарського сонця і перенеслася в момент, коли воно вперше засліпило.

Ми з батьками приїхали шукати притулку в Болгарії під час однієї з перших хвиль біженства. Нас поселили в чотиризірковий готель на узбережжі й навіть надали двокімнатний номер із двома вбиральнями.

Я звикла до чоловічої уваги, тож мені було складно усвідомити, що всім чоловікам у готелі або до вісімнадцяти, або за шістдесят (окремо проходили чоловіки з дружиною та трьома дітьми). Тому погляд мимоволі впав на компанію підлітків. Додатково на користь активного пошуку уваги спрацював той факт, що моє серце було щойно розбите на друзки.

Мартіна я помітила першим. Високий і вже тоді досить мужній, він грав у пінг-понг в ігровій кімнаті в холі. Там за склом стояли столики з папером і олівцями для малювання, два столи для пінг-понгу й пара диванів. Мартін був одягнений явно дорожче за мене, в брендові сині джинси та біле поло. Відчутно дорожче. І відчутно програвав у пінг-понг.

³ Хай-хет — це пара тарілок на стійці з педаллю, яка є частиною ударної установки.

⁴ Кіт (від англ. «toolkits» — інструменти) — це сленгова назва цифрової бібліотеки інструментів та інших звуків.

Потім я помітила його напарника, блакитноокого кирпатого брюнета трохи нижчого росту. З густими бровами, повними губами, у чорному одязі. І я закохалася. А далі сталося те, за що мені досі соромно...

У перші миті знайомства з очима, повними захоплення, я дивилася на блакитноокого Доброслава. Відсунула Мартіна від ігрового столу. Забрала ракетку. Доброслав червонів, ховав погляд, але грав. Грав зі мною, міцно тримаючи ракетку, підказуючи, як її тримати мені. Я жартівливо фліртувала та просила перейти на «ти» замість «ви».

— Двадцять п'ять? Тобі двадцять п'ять?! Пенсія!

Я легко вписалася в компанію підлітків. Мартін виявився найстаршим у цьому збіговиську. Решта були від тринадцяти до сімнадцяти. Усі вони звали мене «пенсією». Я ображалася, потім ігнорувала, потім влаштовувала скандал, потім сміялася, але прізвисько прижилося.

Доброславу тоді щойно виповнилося сімнадцять... і тепер на нього накинула оком доросла тітка.

У їдальні стояв автомат із холодними й гарячими напоями, і ми всі по черзі його змушували випльовувати пляшки та бляшанки між сніданками, обідами та вечереми. Це був чудовий привід поспілкуватися наодинці. І одного разу я пішла з Доброславом.

— Так ти стара, — знову жартував він.

— Не кажи так. Мені не подобається. Я ж нічого не говорю такого, що тобі неприємно. І ти не кажи, будь ласка, — я ішла до їдальні, а він мовчав і дивився очима, повними нерозуміння.

Я дивувалася своєму новому вмінню обстоювати особисті межі без агресії.

— У тебе є дівчина? — спитала я, коли він наливав нам какао.

— Ні. І ніколи не було. Дівчини, — відповів він, подаючи стакани й сідаючи навпроти мене.

— І це нормально, — промовила я більше собі, ніж йому. — Тобі сімнадцять. Коли захочеш — тоді й буде. Не слухай нікого й не поспішай. Для всього свій час. Нічого кринжового в цьому немає.

Сама думала, що це страшно: заводити стосунки з абсолютно недосвідченим хлопцем. Але була рішучою.

Бо війна знесла мені дах. Бо тоді здавалося, що мені обов'язково потрібні стосунки. І в умовах, де треба робити вибір, я не проти обрати неповнолітнього хлопця. Я переконувала себе, що готова до такого досвіду, хоча було страшенно боязко все зіпсувати. Його. Себе. Цю нову майже дружбу серед підлітків.

Ніхто не бачив, як я плакала в туалетах, у номері, на прогулянках біля зимного моря. Під час сніданків і обідів, уночі. Тоді, коли ніхто не бачив і не чув. Але всі помічали, як багато я сміялася і фліртувала, щоб хоч трохи відчувати себе живою.

Вони не знали, що сталося, і як сильно мій світ понівечено. А я не була готова ділитися і руйнувати образ позитивної дівчинки.

...Ще один похід за какао.

— Ти чого? — перелякано спитав Добрик, коли я обійняла його біля автомата.

— Просто. Можна ж обійняти, коли людина подобається?

І тоді він... обійняв мене у відповідь.

«У мене все виходить. Зі мною все нормально. Це взаємно. Вік — не перешкода», — гуло в голові разом із трепетом усередині.

Коли ми повернулися, я, мабуть, сяла, бо зустріла здивований погляд Мартіна. Він дивився на мене чи то з нерозумінням, чи то з відразою. Настільки незрозумілі емоції були на його обличчі.

«Це не твоє діло», — подумала я і максимально постаралася передати цю думку мімікою. Він, мабуть, зрозумів, бо відвів погляд і відволікся на мобільну гру, у яку грав один із хлопців нашої компанії.

Обіймами не завершилося. В один із днів ми влаштували вечірку на пляжі з алкоголем і я... мені зле навіть згадувати про свій вчинок.

Коли влітку 2025 я приїхала на роботу й побачила Мартіна в холі готелю, звідки мене нещодавно успішно звільнили, я застигла. Він і три роки тому мав вигляд, ніби йому за двадцять, а тепер — на всі двадцять п'ять. Не знаю, що він зробив зі своїм тілом, але воно стало досить м'язистим.

Він довго ховав погляд від мене зі зрозумілих мені причин. Я вирішила, що він залишився тим самим підлітком попри дорослий і мужній вигляд. І, судячи з того, як він мене уникав, Мартін досі бачив у мені ту ж дивну тітку, якою я приїхала до Болгарії три роки тому. Після тих подій я не здивувалася, коли його першою реакцією було небажання зі мною спілкуватися.

Мартін клацнув перед моїми очима.

Я знову на даху п'ятнадцятиповерхового готелю.

— Тепер показуй свої демки, — запропонував він.

Я дістала телефон, включила сирі треки, які обіцяла показати. Глянула на час.

— Вже восьма. Працюємо!

Ми пірнули в роботу, але ненадовго.

Без ноутбука та програми для запису складно було почати експериментувати тут і зараз, але ми користувалися тим, що було. З десяти бітів, які Мартін вважав найкращими, я обрала три. Не тому, що решта були не дуже, а тому, що тільки щодо трьох я була певною, що зможу допомогти. Інші були треп і лоу-фай, що зовсім не вписувалося в мою жанрову систему.

А тексти мені подобалися всі.

— «Ти моя халепка, ніжності примара»⁵, — прочитала я вголос.

Він вдумливо задивився на мене.

— *Ти моя халепка*, — заспівала, підіймаючись нотами вгору. — Чому саме «халепка»? Давай щось позитивніше. Що з трискладового можна підібрати...

— Шалена, — одразу відповів Март. — Був ще такий варіант, — буркнув він.

— Уже приємніше, — щиро погодилася я, киваючи.

— А мелодія гарна. Наспівай ще раз?

— *Ти моя халепка*, — співала я, і взяла ще вищі ноти на наступних рядках, — *вогнепальна зброя! Хоч живу без тебе...*

— *...хочу лиш з тобою*, — в унісон підспівав Мартін.

Я зиркнула на нього. Наші погляди зішлись.

— Вам, чоловікам, класно жити з жінками. Готують, прибирають... Я ніколи не спішу з'їжджатися, — прокоментувала, переводячи на смішки. Я відклала все й оперлася руками, трошки відставивши їх назад.

— Тю, я і сам усе вмю. Ти плутаєш покоління. Чоловікам зараз непотрібні домогосподарки.

⁵ Шукайте QR-код, за яким можна прослухати альбом із реальними піснями авторки, наприкінці книги.

— А хто потрібен? — зацікавлено всміхнулася я.

— Дівчина, з якою буде ріл конект, — тицьнув він вказівним пальцем угору.

Через годину почали збиратися. Мартін запропонував провести мене, але я відмовилася.

Тож пішла у свій тимчасовий сарай одна.

— Хепі ауер! — крикнув промоутер біля одного бару, поки я ішла до себе. Мартін колись розповів, що болгарською він називається «вікач».

«Бо «вікає» значить «кричить»», — пояснив він.

«Хепі ауер» — щаслива година, улюблений туристичний атракціон: два коктейлі за ціною одного. Дякую, мені не треба.

З кінця березня 2022, після гітарних посиденьок з підлітками, я більше не пила. І згадувати причину теж не хотіла.

Іноді мені здавалося, що через три роки це все ще стояло між мною і Мартіном. Перешкодою і недоумовленістю. Блоком і бар'єром. Але потім я відмахнулася від таких висновків і посміялася над собою.

Коли я дізналася, що ми будемо працювати разом, зрозуміла, що незручності неминучі. Мабуть, йому здалося, що я «сюсюкалася», а не шукала дружби, і врешті я перестала намагатися. Ігнорувала його майже два дні, поки нас не зіткнули на корпоративі.

Я перенеслася думками до того дня, коли ми з попереднім колективом пішли в караоке. Керівник сказав, що це мінікорпоратив, і хто його пропустить — отримає штраф.

Я ненавиділа його методи й не мала жодної поваги до людини, яка ставилася до співробітників, як до рабів, але за цей радикальний спосіб я йому вдячна.

Трансфер відвіз нас по домівках, зачекав, знову підібрав і відвіз у центр. Там панувало сонячне, гучне і яскраве літо із закликайлами, літровими коктейлями в посудинах, які я називаю «домашніми акваріумами». Вивіски кричали про бажання отримати клієнтів. Клубні місця були порожні, але диджеї — упевненими й завзятими.

Ми зайшли в заклад, де було танцювальне шоу дівчат у яскравих коротких костюмах, попросили офіціантів зсунути столи й розсілися. Я сиділа між Дариною і керівником, розглядаючи меню, бажаючи замовити якнайбільше, щоб він витратився по максимуму. Навіть якщо довелося б це їсти, чого я після дев'ятої зазвичай не робила.

— Що будете співати?

— Треба каталог! — сказала Дарина.

— Не треба, — вигукнула я, але моя репліка продублювалася відлунням.

Відлунням? Хтось сказав це разом зі мною?

— У вас один мозок на двох чи що? — усміхнувся керівник, дивлячись на мене та Мартіна.

Ми одночасно відмовилися від каталогу?

Я натягнула посмішку та відкрила чат GPT на телефоні.

«Пісні для караоке, які не знає жоден зумер», — ввела я.

Ні, злість — це не вихід. Не можна дозволити їй контролювати себе. Навіщо злитися? Ну змусили піти після роботи в караоке. Зате хоча б побачу літо й поспіваю, я ж люблю співати. А Мартін... Ну, сказали й сказали.

Я трохи розслабилася, але переглянула список:

- Modern Talking — Cheri, Cheri Lady;
- Ace of Base — All That She Wants.

— Давайте Ace of Base, — голосно запропонувала я і глянула на бар, мінісцену й екрани. Дівчата вже закінчували танцювати й махали руками, отже, скоро можна буде замовити пісню.

— Top! — крикнув Мартін. — Як щодо All That She Wants?

Я повільно повернула голову в його бік із трохи натягнутою усмішкою. Сподіваюся, я в цей момент виглядала крипово.

— У вас збігаються музичні смаки — ідіть співати, — оглядаючись то на мене, то на Мартіна, сказав керівник.

Мартін, уважно дивлячись у меню, зморщив губи в трубочку, ніби стримуючи усмішку.

Я ж не могла скаржитися, що мені заважатимуть співати пісню, яку я сама обрала, чи що мені приставили напарника для дуету? Нелогічно злитися через це, правда?

Але кого хвилювала логіка, коли вже була роздратована до межі.

Я матюкалася на чат GPT, що той підібрав поганий список, бо він не міг послати або звільнити у відповідь. Відставила бажання замовити Cheri, Cheri Lady, хоча люблю її. Отримала новий список і викрикнула:

— Be My Lover!

— La Bouche? — повільно промовив Мартін, називаючи виконавця запропонованої мною пісні. — Можна і її.

— Даринко, а ти? — запитала з надією.

— Я взагалі не співаю, тим більше англійською.

— Але ж ти чудово спілкуєшся з туристами, — обурилася я, стискаючи пальцями теку меню, ніби вона могла мене врятувати.

— Спілкуватися — так, — усміхнулася вона. — А співати зовсім не можу. Парадокс.

— Я замовлю, — усміхнувся мені Мартін і пішов до диджея.

Через п'ять хвилин оголосили нашу пісню. Мартін вистрибнув з-за столу першим та схопив обидва мікрофони.

Я повільно вийшла та взяла в нього один, простягнутий мені, й відвернулася до екрана.

— Кажуть, для найактивніших у караоке буде премія тут і зараз, — прошепотів він, коли на екрані з'явився зворотний відлік.

Моє обличчя миттєво осяяла усмішка. Я повернулася до Мартіна й, показуючи йому прості дискотечні рухи у вигляді знаку миру біля очей і дайвінгу, почала співати.

Мені не потрібен був текст, який я знала напам'ять. Мартін підглядав, але всміхався і повторював всю танцювальну маячню за мною.

«Звісно, за гроші можна й шоу влаштувати», — подумала я упереджено.

Але те, як він давав мені «місце» в пісні, як розбавляв рядки еділібами⁶, як його фальцет зливався з моїм рідним голосом...

Я. Відчула. Злиття.

Це було так дивно й ніяково, але нас ніби з'єднало воєдино в цій пісні.

Ми часто зустрічалися поглядами. І не простими, а підтримувальними. Він давав мені «п'ять». Ми відпрацьовували приспів на повну, коли я манірно рухала стегнами, а він вільною рукою показував на мене, проспівуючи те саме «All That She Wants».

⁶ Ad-lib (від лат. «ad libitum» — вільно) — короткі вигуки, які музиканти використовують у пісні. Це можуть бути звуки чи повтор слова. Найчастіше зустрічаються у реп-піснях, наприклад, «скр», але в піснях до цієї книги такого кринжу не буде.

І моїм «All That She Wants» стало бажання співати з ним ще більше пісень того вечора.

Ми заспівали п'ять пісень разом. Щось я співала сама, щось Мартін із моєю невгожою адмінкою-мегерою, щось дівчата самі.

Мартін багато фальшивив. Він був непрофесійним співаком, а самоучкою. Але загалом співав непогано. І його тембр дивував, запам'ятовувався і подобався. За акторською грою багато хто просто не помічав неправильних нот, тож ми стали улюбленим дуєтом вечора.

— А тепер ми можемо нормально спілкуватися? Дружньо? — спитав він під час інтро Cheri, Cheri Lady.

Я захотіла та відвернулася до екрана.

— Аміто, ти не можеш мене ігнорувати. Після всього, що між нами було? — він показав на екран, де почався зворотний відлік до наступної частини пісні. — І буде через три секунди?

Я засміялася і кивнула йому, пропустивши пару слів. Можна було й не кивати. Я розтанула. Та я і не вміла довго ображатися.

Ми дивилися одне на одного так, ніби між нами не було неприємного минулого. І співали до кінця.

Я зітхнула й повернулася в реальність. Була вже на трасі біля заправки, за п'ятнадцять хвилин від свого житла.

З того дня, здавалося, Мартін час від часу виробляв щось, що змушувало мене на кілька секунд повірити, що в нього були почуття до мене. І знову заганяла себе в самокопання.

І в цей момент телефон задзижчав.

Я мовчки дістала смартфон і побачила його ім'я.

Між нами антени? Він відчував, коли я згадувала про нього?

Прийняла виклик.

— По ходу, реально час іти в актори, — чую саркастичний і ще вищий, ніж зазвичай, голос Мартіна. — Мене звільнили.